

Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028–2029 laadintaohje

KH 15.06.2026 § 111

218/02.02.00/2026

Valmistelija hallinto- ja talousjohtaja Timo Oravainen

Valtuusto hyväksyi 8.6.2026/§ 23 vuoden 2027 talousarvioasetelman. Talousarvioasetelmaan ei tule muutoksia vuoteen 2026 verrattuna vaan se pysyy samana kuin edellisenä vuotena.

Talousarvioprosessi etenee laadintaohjeessa määritellyn aikataulun mukaisesti. Toimialajohtajat laativat ensin käyttötalouden talousarvioehdotuksen yhdessä tulosaluejohdon kanssa. Ehdotukset käydään läpi kaupunginjohtajan ja hallintojohtajan kanssa, kun rahoituksen talousarvioehdotus on tarkentunut.

Tarkoituksena on, että lautakunnat antavat lausuntonsa talousarvioehdotuksista 1.10.2026 mennessä. Tämän jälkeen talousarvioprosessi jatkuu kaupunginhallituksen talousarvioseminaarin kautta kaupunginhallituksen esityksenä valtuuston päätettäväksi.

Vuoden 2027 talousarvion toiminnalliset tavoitteet nousevat strategian toimenpideohjelmista. Johtoryhmän esitys vuoden 2027 strategisiksi painopisteiksi:

Elinvoimaohjelma

Painopiste: Kaupungin talous

Painopiste: Väkiluvun kasvattaminen

Hyvinvointiohjelma

Painopiste: Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi

Painopiste: Henkilöstön hyvinvointi

Yhdistysohjelma

Painopiste: Monipuolinen yhdistyselämä

Elinvoima- ja Hyvinvointiohjelmasta on valittu kaksi painopistettä. Yhdistysohjelmista on valittu yksi painopiste. Talousarvion laatimisen yhteydessä täsmennetään kaikkia toimialoja koskevia sekä toimialakohtaisia toimenpiteitä, joiden kautta tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Toimialakohtaiset toimenpiteet ja toteumatavoitteet johdetaan valituista painopistealueista.

Kokonaispalkkasumman ei hyväksytä henkilöstömäärän kasvamisesta johtuvaa nousua vuosille 2026–2028 vuoden 2025 tasosta. Talousarviovuoden 2027 henkilöstökustannuksissa on varauduttava noin 3,5 % kasvuun vuoden 2026 tasoon verrattuna kunta-alan sopimusratkaisun vuoksi. KVTES:n mukaisen ja 1.9.2025 käyttöön otetun

tasopalkkajärjestelmän palkkojen harmonisointi on ajoitettu toteutettavaksi työehtosopimuskauden aikana. Yleinen hintojen nousu tulee huomioida käyttötalouden menoja arvioitaessa. Kuluttajahintaindeksin mukainen inflaatio vuonna 2026 on keskimäärin 2,0 %, vuonna 2027 keskimäärin 1,4 % ja vuonna 2028 1,9 % (VM: Taloudellinen katsaus kevät 2026).

Eläkkeelle siirtyvien työntekijöiden jäädessä pois tulee arvioida, voidaanko tehtäviä järjestellä uudelleen siten, että uutta henkilöä ei palkata. Uusi työntekijä palkataan vain painavilla perusteilla.

Koska kaupungin taloudellinen liikkumavara on vähäinen, toimintakulujen kokonaiskasvun tulisi jäädä 1 % tasolle.

Peruspalvelujen valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset on arvioitu valtiovarainministeriön julkaisemaan ennakkolliseen laskelmaan perustuen. Valtionosuuksia pienentävät hallituksen aiemmin päättämät pysyvät vähennykset ja valtionosuuksista vähennettävien perustoimeentulotuen kustannusten voimakas kasvu sekä kehysriihessä päätetty kertaluonteinen indeksijarrun tason korottaminen. Samanaikaisesti valtionosuuksia kasvattavat kustannustenjaon tarkistukset ja indeksikorotukset. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet on arvioitu vuoden 2026 tasossa. Yhteensä valtionosuudet ovat -363 tuhatta euroa eli 167 tuhatta euroa taloussuunnitelmaa enemmän negatiiviset.

Tulopohjan heikkeneminen edellyttää, että toimintakuluja tulee sopeuttaa edelleen. Käyttötalouden menoerien budjetoinnissa onkin käytettävä erityistä harkintaa ja karsittava edelleen kustannuksia.

Tarvittaessa toimialoille annetaan syksyllä tarkempi euro- ja/tai prosenttimääräinen ohjaus käyttötalouden suunnitteluun.

Lisätietojen antaja	hallinto- ja talousjohtaja Timo Oravainen, puh 044 432 5560
Esittelijä	kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028 - 2029 taloussuunnitelman laadintaohjeen liitteen mukaisena.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	toimialueet